N°. 107. A°. 1839.

ARNHEMSCHE COURANT.

Zondag 7 Julij.

De nieuwe Grondwet.

De geratificeerde tractaten met de mogendheden en België hebben nu het [illegible] voorwendsel weggenomen, hetgeen er tegen de herziening onzer staatsinstellingen, de hernieuwing van het contract tusschen volk en vorst, aangevoerd werd. Door den Belgischen opstand was de uitvoering der grondwet in verscheidene opzigten onmogelijk geworden; dit nam niet weg, meenden wij, dat die grondwet daar, waar zij nageleefd kon worden, steeds behoorde te worden nageleefd. Wij konden de grondwet niet als vervallen beschouwen, door de voor het oogenblik aanwezige *factische* onmogelijkheid harer algeheele volvoering. Wel is waar, het contract was gesloten tusschen de ingezetenen van Noord- en Zuid-Nederland gezamenlijk en den prins van Oranje-Nassau, daarop koning der Nederlanden genaamd, en dat contract was [illegible] vervallen tusschen de Zuid-Nederlanders en den koning; de positie der Noord-Nederlanders was dienvolgens niet meer dezelfde; en zij zoude welligt niet zonder regt hebben kunnen zeggen: daar het contract — en zulks buiten onze schuld — niet geheel meer kan werden uitgevoerd, zoo begeeren wij een ander te maken.

Gesteld, een 100-tal werklieden verbonden zich *gezamenlijk*, onder zekere voorwaarden, jegens eenen heer, om bepaalde werkzaamheden te verrigten; van die 100 krijgen er 60 geschil met den heer en weigeren hem verdere gehoorzaamheid; is de heer dan wel juridisch geregtigd om van de overgeblevene 40 te vorderen dat zij de helft van het werk der 100 verrigten? Is hij volkomen geregtigd om tot de 40 te zeggen: het contract bestaat nog tusschen ons?

In zeker opzigt, ja, bestaat het contract nog ten volle; in zoo ver namelijk dat de heer van zijne zijde gehouden is om zijne daarbij aanvaarde verpligtingen naar te komen, wil hij de trouwgeblevenen niet van de hunne ontslaan; want slechts op voorwaarde dier verpligtingen werd hem gehoorzaamheid beloofd. Wilde *hij* echter, beloogende dat de volvoering des contracts, buiten zijne schuld, onmogelijk gemaakt was, en dat hij met de 40 [illegible] niet volbrengen kon wat hij met de 100 beoogde, van zijne zijde het contract veranderd zien, of de 40 ontslaan uit zijne dienst, [illegible] zouden [illegible] moeten erkennen, hem niet onbillijk te vinden; [illegible] er niets onbillijks in vinden, zonder [illegible] de 40 [illegible] zeiden; wij traden in uwe dienst, niet ieder [illegible] te zamen; wij beloofden u onder zekere voorwaarden gezamenlijk te dienen, wij namen verpligtingen op ons, wij stemden in zekere voorwaarden toe, om der grooter vereeniging wille; verpligtingen die wij niet op ons zouden hebben genomen, voorwaarden waarin wij niet zouden hebben toegestemd, met een kleiner getal. Laat ons dus, zoo gij verder onze heer zijn wilt, een nieuw contract maken.

Deze redenering, meenden wij, wel is waar, behoorde niet toegepast te worden op de betrekking waarin de Noordelijke provinciën tot hunnen koning stonden, zoo lang nog slechts de afscheiding der zuidelijke factisch bestond; anders zou men ook kunnen beweren, dat de momentanele opstand eener stad of gemeente, de momentanele bemagtiging door den vijand, waardoor voor het oogenblik de volvoering eener grondwettige bepaling onmogelijk gemaakt wierd, die grondwet vervallen deed. Doch verschillend is het geval, nu de scheiding niet meer factisch, maar juridisch bestaat, nu de koning ze heeft erkend en bekrachtigd.

Daarmede verklaart de koning zelf sommige bepalingen der grondwet vervallen, voor altoos vervallen. De tegenwoordige koning der Nederlanden is (volgens zijne eigene verklaring) niet meer dezelfde koning der Nederlanden met welken de grondwet van 1815 werd aangegaan; de natie, die ze aanging, bestaat niet meer. Dit alles is juridisch erkend. Nu moet er een nieuw contract worden gesloten.

Een nieuw contract; niet volgens de bepalingen van het vroegere, want dat vroegere was gemaakt voor *andere* omstandigheden, door eene *andere* natie en eenen *anderen* vorst; maar, als bestond dat vroegere niet, op de gewone oorspronkelijke wijze.

Het is thans niet meer eene vertegenwoordiging uit de noordelijke provinciën, op de tot nog toe bestaande wijze, doch in dubbelen getale bijeengeroepen, die wijzigingen in de grondwet van 1815 moet daarstellen; dit kon geschied zijn zoo lang het koningrijk der Nederlanden juridisch bestond. Doch dat koningrijk bestaat thans juridisch niet meer; daarmede verviel dan ook juridisch de grondwet, die voor dat koningrijk gemaakt was.

Noord-Nederland wenscht het koninklijk huis te behouden en constitutioneel te worden geregeerd. Maar Noord-Nederland begeert gansch anders te worden vertegenwoordigd, begeert een gansch anders kiesstelsel te zien [illegible]. Zal Noord-Nederland nu naïf genoeg zijn om de vervulling dier wenschen te verwachten van eene vertegenwoordiging, welke volgens het kiesstelsel, dat men afgeschaft begeert, zamengesteld wierd? Verwacht men eenen zelfmoord van onze Tweede Kamer als vertegenwoordiging, van onze provinciale staten als kieskollegie? Zal onze Tweede Kamer zeggen, dat het land eene betere vertegenwoordiging behoeft? Zullen onze provinciale staten voor de Tweede Kamer personen kiezen, die zeggen: er kunnen doelmatiger kieskollegiën zijn dan onze provinciale staten?

Gesteld, men wilde te werk gaan volgens de bepalingen bij de grondwet van 1815 voorgeschreven; dan zou, volgens art. 229, om eene verandering te [illegible], die noodzakelijkheid bij eene wet verklaard en *de verandering zelve* duidelijk aangewezen [illegible] moeten worden.

Wat dan, indien de tegenwoordige kamer, of liever de tegenwoordige wetgevende magt, goed vond, bij eene wet te verklaren, dat er noodzakelijkheid bestond om de grondwet van 1815 te veranderen en te wijzigen, in die artikels welke betrekking hadden tot de zuidelijke provinciën en de vertegenwoordigers derzelve?

Dan zou de Tweede Kamer zamengesteld als de tegenwoordige doch slechts in getale verdubbeld, zoodat men in stede van éénen FRETS en één HOOFD, twee FRETSEN en twee HOOFDEN zou hebben, „beraadslagen over de *wijzigingen waarvan de noodzakelijkheid bij eene wet bepaald was*, en over geene andere. Men zou dus wijzigingen bekomen in art. 1 en 2, die van de verschillende provinciën en hare grenzen spreken, en art. 79, luidende: » eene dier kamers bestaat uit 110 leden, benoemd door de staten der provinciën, te weten voor Noord-Braband, Zuid-Braband enz." zou voortaan luiden:

» Eene dier kamers bestaat uit 55 leden, benoemd door de staten der provinciën: te weten Noord-Braband, Gelderland, enz."

Is dat de bedoeling? zal men daarom in plaats van één HOOFD en éénen FRETS, twee HOOFDEN en twee FRETSEN verzamelen en bekostigen?

Zal men daarom 55 maal *f* 2500 jaarlijks meer betalen, de zilveren ducatons per uur reizens nog niet eens medegerekend? En, goede hemel, wie weet voor hoeveel jaren lang! Wachten wij niet sinds 28 jaren een eigen strafwetboek ter vervanging van het Fransche?

Zouden nu de dubbel opgeroepen leden zich wel haasten eene nieuwe grondwet daar te stellen, wier eerste vrucht hunne ont-Edelmogendheding zijn zou?

Het zij met bescheidenheid gezegd: wij meenen zulks eenigermate te mogen betwijfelen.

En wij kunnen niet anders, dan de overtuiging en het verlangen deelen van verre weg het grootste [illegible] Nederlanders, dat het nieuwe [illegible] vernieuwd met gemeen overleg van vertegenwoordigers [illegible] dat is met gemeen overleg van eene Tweede Kamer ten dubbelen getale regtstreeks door de stemgeregtigden benoemd!

In de Eerste Kamer, des verkiezende ook te verdubbelen, kan de aristocratie haar orgaan vinden, en die zal zich toch wel niet schamen ook hare zittingen publiek te houden? publiciteit toch moet kennis en eendragt bevorderen.

TURKIJE.

Konstantinopel, *13 junij*. Sedert den laatsten oorlogzuchtigen post is er niets wezenlijks veranderd. De vloot van den kapudan-pacha, 28 zeilen sterk, heeft zich naar Gallipoli begeven, waar zij munitie en troepen inneemt. De sultan verschalkte de diplomatie door te laten uitstrooijen dat hij doodelijk ziek was. Niemand werd in het paleis Beylerbey toegelaten, en zoo scheen het gerucht grond te hebben. Doch den 9den werd het gordijn voor de vreemde gezanten opgeheven, als wanneer de minister van buitenlandsche zaken, *Nuri*-effendi, hun eene gelijkluidende nota overhandigde, waarin de gronden werden blootgelegd, welke den sultan aanspoorden om zijne troepen over den Eufraat te zenden. De nota behelst de redenen der oorlogsverklaring tegen *Mehemed-Ali*. — Uit Syrië weet men niets beslissends. Het leger van *Hafiz*-pacha rukte voorwaarts. (*K. Z.*)

Van de Servische grens, *20 junij*. Vorst *Milosch* is te Cernetz in Wallachije aangekomen; van daar begeeft hij zich naar zijne [illegible] heerlijkheid Bojan, om voortaan aldaar te leven. De naar Konstantinopel bestemde deputatie, welke aan den [illegible] verslag geven moet van [illegible] ste gebeurtenissen, is reeds vertrokken. [illegible]

RUSLAND EN POLEN.

Galacz, *16 junij*. Volgens [illegible] Zwarte zee, zijn aan alle grenzen der [illegible] Russische [illegible]

troepen reeds in beweging. De expeditie is dit jaar op grooter schaal, dan tot nog toe het geval was, ondernomen. De aanvallen zullen op verscheidene punten tevens geschieden.

Jassy, 17 *junij*. Berigten uit Odessa melden dat een gedeelte der Russische troepen, die van het schiereiland Taman naar de oostkust der Zwarte zee uitgezeild waren, ongeveer ten getale van 5000 man, bij Subezky geland zijn. Spoedig na de landing begon een hevig gevecht tegen omtrent 6000 Tscherkessen, die, aangevoerd door den bekenden Engelschman *Bell*, de Russische troepen met onstuimigheid aangrepen. Na eenen woedenden strijd van verscheidene uren trokken de Tscherkessen terug, en de Russen begonnen terstond een nieuw fort aan te leggen. (*Allg. Zeit.*)

PRUISSEN.

Berlijn, 3 *julij*. De *Staats-Zeitung* meldt het vertrek van den kamerheer, zaakgelastigde aan het Belgische hof, graaf *v. Seckendorf*, naar Brussel.

PART. CORR. *Berlijn*, 2 *julij*. De grootvorst heeft zaturdag Berlijn [illegible] zich zondag te [illegible] heeft. Gedurende zijn kort oponthoud had de prins ook nog een aanval van koorts, die hem noodzaakte twee dagen zijne kamer te houden, zoodat hij slechts eens in den schouwburg verscheen, en zeer weinig in het openbaar gezien werd. De gezondheid des prinsen moet wankelend wezen, en de reis zelve moet er niet gunstig op hebben gewerkt. Den dag des vertreks was de geheele koninklijke familie op het slot des Pauwen-eilands vereenigd. Aanstaande week zal prins *Albrecht*, jongste zoon van Z. M., de reis naar St. Petersburg aannemen, ten einde bij het huwelijk van den hertog van *Leuchtenberg* tegenwoordig te zijn. Tijdens zijn kort verblijf heeft de grootvorst vele letterkundige en kunstvoorwerpen gekocht, en onderscheidene bestellingen gedaan. Of onze beroemde bouwmeester *Schinkel* belast zal worden met den bouw van het door hem ontworpen paleis aan de Zwarte zee, schijnt twijfelachtig, daar de heer *v. Klenze* zich thans te St. Petersburg bevindt en de bijzondere gunst van den monarch geniet. Het ontwerp en plan van dit nieuwe paleis wordt als de schoonste en grootste uitvinding van *Schinkel* geroemd, welker volvoering echter slechts door waarlijk keizerlijke middelen mogelijk is.

»De keus van den pastoor *Arnoldi* tot bisschop van Trier heeft eene nieuwe moeijelijkheid bij de overige gevoegd, en men [illegible] zettelijke weigerachtigheid des kapittels, [illegible] de heer *v. Bodelschwingh* [illegible] *Arnoldi* als *persona ingrata*, of [illegible] vertrouwelijk, aanduidde. Toen er geruchten omtrent die voorgenomene verkiezing in omloop kwamen, vermaande de opperpresident vooruit. Daar er hem echter geene officiële kennis van gegeven werd, kon hij het kapittel niet officiëel aanzeggen, dat de regering er geen genoegen mede nemen zou. Nu beroept zich het kapittel op deze ontstentenis van officiële kennisgeving. De regering heeft het Roomsche hof gevraagd de verkiezing in Trier te vernietigen; mogt echter, gelijk te wachten staat, deze stap vruchteloos zijn, zoo zal de bisschopsstoel te Trier vacant blijven.

»De verontrustende vooruitzigten van eenen oorlog in het Oosten en de verwikkelingen der groote Europische mogendheden in denzelven hebben ook invloed op onze beurszaken, waarin bijna een volkomen stilstand plaats grijpt. Voortdurend levendig is alleen de wisselhandel van Odessa op Engeland, die, bij den lagen stand van het goud hier opgekocht en in Engeland gerealiseerd, ongeveer 8 millioen pond in de banken des vastenlands gebragt hebben. In Engeland wacht men met groot verlangen op het stijgen der koersen en de ebbe van dezen goudstroom, die nog steeds niet ophouden wil, en bij langer uitblijven de speculanten met zware verliezen bedreigt. De vermeerdering van het gemunte geld in de laatste jaren is ongelijk, vooral door nieuw geslagen Hannoversche dubbele Louis d'or, die, ingevolge der muntspeculatie van eenige groote Engelsche huizen, aldaar geslagen werden en de lage koersen deden voortduren.

»Hoe weinig het afschrikkende voorbeeld eener openlijke teregtstelling [illegible] dat den dag waarop hier de roofmoordenaar *Gurlt* [illegible] dekt is, [illegible]

»Onder de vele nieuwe [illegible] ook eene, die met stoommachines werkt [illegible] kaarsen; de eigenaars zijn twee Franschen, die een patent voor [illegible] jaren erlangd hebben. De kaars heeft alle voordeelen van het was, [illegible] echter nog helderder en spaarzamer en is slechts half zoo duur.

ENGELAND.

Londen, 2 *junij*. De Fransche consul te Montevideo heeft aan den Engelschen consul aldaar, in eenen brief van den 30sten maart, kennis gegeven, dat de Fransche blokkade zich voortaan niet tot de monden van de rivier la Plata bepalen, maar zich uitstrekken zal langs de geheele kust van de Argentijnsche republiek, dat is dus van kaap St. Antonio, rond kaap Horn, tot aan de kusten van Chili, eene lijn van drie duizend mijlen. Men zegt, dat er langs die geheele lijn geen enkel Fransch schip is om de blokkade te handhaven, en men noemt het dus eene blokkade op het papier. Intusschen schrijft men van Montevideo, van 19 april, dat er door de tusschenkomst van den bevelhebber der vloot van de Vereenigde Staten, tusschen de Franschen en die van Buenos-Ayres drok onderhandeld wordt over de opheffing der blokkade, doch dat de laatstgenoemden overdreven zijn in hunne eischen.

Londen, 3 *julij*. De gewijzigde wet op het bestuur van Jamaica, die in de gemeenten met slechts twee stemmen was doorgegaan, heeft, zoo als te voorzien was, in het hoogerhuis eene zware nederlaag geleden. Nadat de secretaris voor de koloniën, lord *Normanby*, maandag de tweede lezing dier wet had voorgesteld, deed de graaf *von Harwood* de motie, om die lezing voor onbepaalden tijd uit te stellen; maar op de aanmerking van lord *Wellington*, dat het hem beter toescheen de behandeling van het ontwerp voort te zetten, ten einde daarin eenige amendementen te brengen, en het dus veranderd aan het lagerhuis terug te zenden, werd daartoe besloten.

Den volgenden dag hielden hunne lordschappen zich voornamelijk met het eerste artikel bezig, bij hetwelk bepaald wordt het huis der vertegenwoordigers in de kolonie eenen termijn te stellen, om zich te verklaren of het zich al dan niet aan de besluiten van het Engelsche parlement wil onderwerpen. Lord *Lyndhurst* sloeg de verwerping van dit artikel voor, en deze zijne motie werd met de meerderheid van 149 tegen 80 stemmen goedgekeurd.

Het tweede artikel, waarbij de gouverneur van Jamaika tot het invoeren van eenige dringende verordeningen zonder ruggespraak met het wetgevend ligchaam gemagtigd wordt, vond insgelijks sterke tegenkanting, inzonderheid van lord *Brougham*, die echter ten laatste inwilligde zijne motie daaromtrent tot op het uitbrengen van het rapport te verschuiven. De overige minder belangrijke artikelen werden vervolgens, met eenige wijzigingen, aangenomen.

In het huis der gemeenten hebben de beraadslagingen gedurende de beide laatste dagen weinig van algemeen belang opgeleverd.

FRANKRIJK.

Parijs, 3 *julij*. De beraadslagingen over het ontwerp, houdende aanvrage van een krediet van tien millioen frs. voor uitbreiding der Fransche zeemagt in de Levant, in de kamer der afgevaardigden, werd gisteren, ook na het vertrek van den post op eene even belangwekkende wijze voortgezet. De heer *Dupin* betoogde dat de taak van Frankrijk in de onderhavige kwestie [illegible] eenvoudig was. Zoo *Mehemed-Ali*, bij [illegible] handhaven, mag Egypte niet aan Engeland onderworpen [illegible] moet Turkije, zal deze staat zich ten minste in zijne overblijfselen [illegible] worden van de bescherming eener andere mogendheid, welke het in eene soort van slavernij houdt. Het ware onbillijk om nu reeds van het ministerie te vorderen, op te geven naar welk plan het voornemens is te handelen; men bewillige het gevraagde krediet en verlate zich op deszelfs wijsheid in het behartigen van 's lands eer en belang. — De heer *Odillon-Barrot* heeft met klem het voorstel tot eene verbrokkeling van Turkije bestreden, en verklaard dat Frankrijk tot geenen prijs moest gedoogen dat het Russische kabinet alleen intervenieerde om in zijn uitsluitend voordeel deze waarlijk Europesche kwestie te beslechten. — De heer *Lamartine*, wiens stelsel daardoor was aangevallen, antwoordde dat hij [illegible] eigenlijke verdeeling van het Ottomannische rijk had, [illegible] maar dat hij door Frankrijk en Oostenrijk den al te overwigtigen invloed van Rusland en Engeland in het Oosten eenigzins verminderd te zien tegenwerken, en dat Frankrijk, in geval eener verdeeling, zich door het houden van een onderpand, zoo als b. v. vroeger te Ancona, zeker zou stellen.

Heden werd het woord nog slechts door éénen redenaar gevoerd en deze was de rapporteur der kommissie, de heer *Jouffroy*. Hij sprak op nieuw en in het breede ten voordeele der handhaving van het Ottomannische rijk, van het groote belang hetwelk Frankrijk bij die handhaving had, en van het initiatief hetwelk Frankrijk behoort te nemen om van de zijde der groote mogendheden eene overeenkomst in het belang van het Europesche evenwigt tot stand te brengen.

De uitslag der discussie was, dat het [illegible] telegrafische depêches, welke van [illegible] oorlogzuchtige berigten omtrent een gevecht tusschen de Turksche en Egyptische legers bevestigen, doch van den anderen kant tevens vreedzame bedoelingen bij *Mehemed-Ali* zouden doen veronderstellen.

— Van de Spaansche grenzen schrijft men, dat don *Carlos* den [illegible] junij nog te Durango was. De troepen der koningin blijven Amurrio, Menagurria, Relpadera en Araniega bezetten. *Maroto* staat te Llodio, Lugando, Oguenda, Areta en Orozio.

BELGIE.

Brussel, 3 *junij*. De generaal baron *van der Smissen*, die in de zamenzwering van maart 1831 is betrokken geweest, heeft amnestie bekomen, en is dien ten gevolge ter beschikking gesteld van den minister van oorlog.

— Het *Journal du Commerce d'Anvers* zegt, dat de gemeenschap te water tusschen Antwerpen en 's Hertogenbosch zal worden hersteld. De

beurtschipper *J. van Calcar*, die vóór 1830 in deze dienst voorzag, wordt eerstdaags te Antwerpen verwacht. Ook tusschen Bergen op Zoom en Antwerpen zal door den beurtschipper *de Jager* de dienst hervat worden.

— Er hebben alhier eenige volksoploopen plaats gehad, ter oorzake van de duurte der groenten, welke echter van geene beduidenis geweest zijn. De goede orde is spoedig hersteld geworden.

Omtrent Martelange verneemt men, dat aldaar alles volkomen rustig was en er geene pogingen van wege het Nederlandsch bestuur gedaan waren om die plaats te bezetten.

NEDERLANDEN.

's Hertogenbosch, 4 julij. Door de staten dezer provincie zijn verkozen tot lid van de Tweede Kamer der staten-generaal de heer Mr. *P. Gouverneur* in plaats van den heer *A. J. Ingenhousz*; en tot leden van de gedeputeerde staten de heeren *G. van Beverwijk*, *M. L. Frederiks* en *J. Bots*, de beide laatsten in plaats van de heeren Jhr *W. A. A. L. von Geisau* en *F. van Mattenburg*.

's Gravenhage, 4 julij. Men verzekert, dat H. K. H. Prinses *Frederik* den 10den, en Z. K. H. prins *Frederik* den 15den dezer, deze residentie zullen verlaten, om de voorgenomene buitenlandsche reize naar Töplitz aan te vangen.

Haarlem, 4 julij. In de zitting van heden, van de vergadering der provinciale staten van Holland, zijn al de aftredende leden der Staten-Generaal weder herkozen, namelijk de heeren *H.* baron *Carlot d' Escury van Heinenoord*, *J. J. H. van Wickevoort Crommelin*, Jhr *O. Repelaar van Molendarsgraaf*, Mr. *F. Frets* na eene derde stemming met 39 tegen 36 stemmen tegen den heer *J. T. Willekens*, Mr. *J. Junius van Hemert*, *F. C. W. Druyvensteyn* en Mr. *D. Hooft Jz.*

Tot leden van gedeputeerde staten voor Zuid- en Noord-Holland zijn herkozen de HH. Mr. *P. F. Hubrecht*, Jhr. *J. Quarles van Ufford*, Mr. *G. B. Nederburgh*, Mr *Sandenbergh Matthiessen*, Jhr. *Barnaert van Bergen*, en voor den heer Mr. *Elias*, die verzocht had niet weder in aanmerking te worden genomen, is de heer *B. C. de Lange*, secretaris der stad Haarlem, gekozen.

Leeuwarden, 3 julij. In de hier ter stede, op heden morgen gehoudene vergadering der provinciale staten, is als lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal herkozen het als zoodanig aftredende lid, de heer Mr. *G. Binkes*, terwijl mede herkozen is als lid van het collegie van gedeputeerde staten dezer provincie, de hoog wel geboren heer *R. H. van Burmania* baron *Rengers*, en is, ter vervulling van de opengevallen plaats bij gemeld collegie, veroorzaakt door het overlijden van deszelfs lid, den heer *E. Fockema*, gekozen de heer *S. Salverda*, thans wethouder dezer stad.

Maastricht, 2 julij. De beide commissiën voor Nederland en België tot het regelen der delimitatie zijn thans voltallig alhier vereenigd, met uitzondering alleen van den heer *Goedkoop*, hoofd-ingenieur van de waterstaat, die door onpasselijkheid verhinderd is herwaarts te komen; de heeren *Fock*, directeur der belastingen, en *Wiertz*, ingenieur van den waterstaat, beide uit Luxemburg, dezerzijds benoemde leden der commissie, zijn eergisteren gearriveerd, waarna men [illegible] werkzaamheden dadelijk heeft begonnen.

[illegible] LAND.

[illegible]

De notulen van het verhandelde in de zitting van gisteren worden gelezen en goedgekeurd.

De heer *L. C. J. van Nispen* merkt aan, dat er eene kleine misstelling bestaat in de toelichtende memorie op de provinciale begrooting, en wijst de verandering aan, welke daarin dient te worden gemaakt.

De gouverneur geeft kennis ontvangen te hebben een adres van den heer *Snethlage*, verzoekende om bij de voordragt voor het hof in aanmerking te komen; — gedeponeerd.

Is ontvangen een brief van den minister van binnenlandsche zaken, aankondigende de komst van den prins en de prinses van *Oranje*; — gelezen en voor notificatie aangenomen.

De gouverneur doet mededeeling van een adres van den heer *Sweerts de Landas*, over de invordering der polderlasten; — gerenvoijeerd aan de commissie *ad hoc*.

De gouverneur deelt een voorstel mede van den heer *N. S. van Meurs*, over den weg van Apeldoorn naar Hattem. Z. E. doet dit voorlezen en deelt eenige aanmerkingen mede over den loop, welken de onderhandelingen tot verbetering van dezen weg hebben genomen. De heer *van Nagell van Wisch* verlangt dat er geene uitzondering voor den bedoelden weg worde gemaakt, daar er andere wegen zijn, even noodzakelijk en in gelijken toestand. Aan de discussie van dit onderwerp nemen deel de heer gouverneur, de heeren *van Heeckeren van Enghuizen*, *N. S. van Meurs*, *van der Feltz*, *L. C. J. van Nispen* en *H. F. van Meurs*. De gouverneur geeft in bedenking om aan het voorstel van den heer *N. S. van Meurs* gevolg te geven en daartoe wordt besloten.

De commissie, belast met het onderzoek van het voorstel van gedeputeerde staten tot daarstelling van reddingsmiddelen van schipbreukelingen op de kusten der Zuiderzee, geeft haar rapport over; — het wordt voorgelezen ter visie gelegd en op morgen aan de orde gesteld.

De commissie, ter onderzoeking van het adres van den heer *van Eindhoven*, over de zijdeteelt, brengt haar rapport ter tafel; — het wordt ter inzage der leden nedergelegd, om aanstaanden maandag te worden behandeld.

De commissie voor het polder-reglement rapporteert, bij monde van den heer *van Randwijck*, op verschillende voorstellen van gedeputeerden, als: 1°. aanvulling van art. 28, betreffende de verdeeling der dijkvakken; 2°. over het [illegible] der sporen op de dijken, en eene voorgestelde bijvoeging bij art. 30; 3°. ampliatie van art. ...; 4°. voorziening in gebouwen tot berging van noodmaterialen; 5°. bijvoeging aan art. 32; 6°. aanvulling van art. 35, over de plaats waar de aarde gehaald moet worden, en wijziging van art. 38, daartoe betrekkelijk; 7°. aanvulling van art. 50; 8°. ampliatie van art. 52, om de wegen niet in de polderlasten aan te slaan; 9°. toevoeging aan art. 52 tot regeling van de vrijdommen; 10°. wijziging van art. 58 over de kosten der kennisgeving voor geringe posten; 11°. aanvulling van art. 59 over de onderteekening der mandaten; 12°. bijvoeging bij art. 63 over oninbare posten; 13°. wijziging van art. 65 omtrent de beëediging van deurwaarders; 14°. wijziging van art. 72 omtrent de aanteekening door deurwaarders te doen; 15°. bijvoeging bij art. 84 over verzuim van buiten den polder wonende geërfden. Dit rapport wordt ter visie gesteld en zal nader worden behandeld.

De commissie, belast met het onderzoek van het voorstel van den heer *Kerkhoven*, over de zandverstuivingen, geeft haar rapport over. De griffier leest het voor, het wordt ter visie gelegd en tegen aanstaanden maandag aan de orde gesteld. Bij diezelfde gelegenheid zal de brief van de commissie van landbouw over hetzelfde onderwerp worden voorgenomen.

Aan de orde zijn: *a.* het adres van het teeken-, bouw- en doorzigtkundig genootschap *Kunstoefening* te Arnhem, voorstellende om te verklaren, dat er geene termen gevonden zijn, om aan dat genootschap subsidie uit de provinciale fondsen te verleenen; met meerderheid van stemmen wordt daartoe besloten; — *b.* rapport over het adres van den kapitein-ingenieur *Kamp*, strekkende om te verklaren, dat er geene termen gevonden zijn, om eene bijzondere maatschappij te vestigen tot het opgraven der door genoemden heer bij Eibergen gevonden delfstoffen, en wordt daartoe met algemeene stemmen besloten; — *c.* het rapport over het adres van den kantonnalen bode *Ahaz*, strekkende om voor dit jaar eene gratificatie van ƒ 200 aan denzelven te verleenen, wordt met algemeene stemmen aangenomen.

De discussiën over het voorstel van den heer *H. F. van Meurs*, omtrent het maken van bepalingen tegen het vangen van den nachtegaal, worden geopend. De voorsteller verdedigt hetzelve nader en geeft aanleiding tot verschillende debatten: bij meerderheid van stemmen wordt hetzelve nogtans aangenomen.

De heer *van Meurs* stelt voor, om de reglementen op de zamenstelling der staten en die van orde te doen drukken en ronddeelen. Verschillende leden maken de opmerking, dat dit nog voor een paar jaren is geschied, waarom dan ook aan dit voorstel geen gevolg wordt gegeven.

De zitting wordt opgeheven om op morgen middag te twee uur te worden hervat.

Mengelwerk.

De volle boom te Carguancuanga.

Pobreza no es vileza.

(Vervolg van No. 102.)

»Welkom! welkom! vreugde en triomf voor ons allen!" riep OSORIA, toen zij haren echtgenoot om den hals sprong, den avond van dien heugelijken dag. »De patriotten zegevieren. Vrede is op handen; en met den vrede, overvloed."

»De vrede zal ter naauwernood eenen schotel meer op onze tafel of een brood meer in onze kast verschaffen," antwoordde de bedaarder ISIDRO. »Maar Gods wil geschiede! De Spanjaarden plukken de vruchten [illegible] nen verdrukkingen, [illegible] zelven komt, zullen onze broeders eindelijk hunnen eigenen [illegible] zitten onder den boom, dien zij hadden geplant. Maar voor u en mij, OSORIA, wat winst. De kerk van San-Carlos zal bezwaarlijk winnen bij den val harer weldoeners; vader JOSE kan verplaatst worden en don PEPE zelf heeft gezworen Caguancuanga te verlaten, mogt SAN MARTIN meester worden van de provincie; wat voordeel dus voor ons in de zege der bevrijders?"

»Spreek zoo niet voor den jonge — ach, spreek niet zoo!" riep OSORIA terwijl zij hare lange vlechten op den rug wierp, en de wanorde herstelde die de blijde ontvangst des mans verwekt had. »Laat JUAN niet hooren dat wij slechts om ons zelven denken, terwijl onze vertrapte landgenooten God danken voor hunne uitzigten op vrijheid. Eene zware hand heeft op het land gedrukt. De pogingen der bevolking hebben, door de Voorzienigheid begunstigd, hare bevrijding doen dagen; en oh! laat onze gedachten, op zulk een tijd, niet hangen aan de lompen die ons dekken, of de [illegible] die ons voedt. De Voorzienigheid heeft tot nog toe voor ons onderhoud gezorgd: in de Voorzienigheid, waarde man, beruste ons vertrouwen!"

»Mijn vertrouwen zijt gij!" mompelde ISIDRO, terwijl hij zich vermoeid nederzette en rondzag in de nederige doch vrolijke woning, getooid, door de handen der kleine JUANITA, voor den avond van St. Jan, met eene menigte van bloemen, die haar de oude tuinier van don PEPE had gegeven, »Een zegen is met u, vrouw, en met al wat gij doet. Want, waarlijk, alles is wel met ons; en gelijk gij zegt, onze kinderen groeijen schoon op, en er is zeker nog een gouden tijd voor ons en hen te wachten."

Vervrolijkt door deze bedenking (ingeboezemd, als elke andere edele gedachte, die bij hem opkwam, door den hoogeren moed en fijneren [illegible] zijner vrouw) riep ISIDRO zijne kinderen om zich, gaf elk een [illegible] of eene liefkozing, nam, op iedere knie, de kleine praatster [illegible] beeld harer moeder, en een' nog kleiner jongen, [illegible] om te praten, en zette zich op zijne gewone plaats [illegible] te doen aan hunnen avondmaaltijd.

» Moeder, lieve moeder!" zeide JUAN, eensklaps voor OSORIA eenen schotel limoenen nederzettende, die eenen heerlijken geur verspreidden van onder hunne versch geplukte bladen, » deze vruchten heeft mij vader JOSÉ gegeven, om ons avondfeest te vieren, tot belooning mijner naarstigheid gedurende de week."

» Ik zelf zag ze van morgen plukken, voor zonnen-opgang, in den boomgaard van don PEPE, als een geschenk voor zijn eerwaarde" voegde JUANITA er bij, en hier is eene meloen van sennora DOLORES om met mijne broeders en zusters vrolijk te wezen op den avond van St. Jan."

» Zoo zullen wij dan feest vieren op kosten onzer kinderen?" riep ISIDRO, met blijder stem, terwijl hij zijn mes uit de schede haalde en de sappige oranje-kleurige meloen aan schijven sneed. » Wel 't is een heugelijke dag — een triomfdag voor Peru. Kinderen, komt nader. OSORIA, breng den zuigeling op uwen arm en neem uwen stoel naast wij. Komt kinderen, laat ons eten en dankbaar zijn."

En der kleinen stemmen werden dra [illegible], de eene boven de andere, [illegible] want de dag van morgen, werd als een pleglige feestdag gevierd in de kerk van Carguancuanga; en JUAN had vacantie van zijne lessen, en JUANITA van haar werk, en vader en moeder hadden beloofd de kleine familie in den frisschen avond mede te nemen, om den *fandango*, de *mariguita* en de *guachambai* te zien dansen onder de schaduw der wilgen-boomen op de wallen der stad.

Zoo luidruchtig was het gejoel hunner vrolijke stemmen, en zoo afgetrokken waren de gelukkige ouders in het opmerken bij zich zelven en het wijzen aan elkander van de gezondheid en de kracht, ontwikkeld op die schitterende gezigten en in die juichende toonen, dat gedurende verscheiden minuten een bezoeker onbemerkt op den drempel stond; en toen ISIDRO eindelijk de schaduw tusschen hen en den rooden straal der ondergaande zon zag, was eene uitroeping zijner vrouw: » Vader JOSÉ! staat op kinderen en verwelkomt uwen weldoener!" naauwelijks toereikend om de kleinen tot zwijgen te brengen.

Reeds had ISIDRO eenen grooten armstoel, den eenigen in zijn bezit, voor zoo geëerd en onverwacht een' gast, bijgezet, terwijl OSORIA zich haastte den zuigeling, die op haren schoot sliep, neder te leggen en versch brood op tafel te plaatsen. Doch vader JOSÉ was niet daar voor rust noch verversching. 's Grijsaards gelaat was bleek van bekommernis en zijne stem beefde toen hij ISIDRO alleen nam. » Alles is verloren voor Carguancuanga — [illegible] De berigten, dezen [illegible] onder het volk verspreid, waren de woorden eens bedriegers. De troepen van CARRATALA zijn weinig uren marsch van ons af; en wat zal er dan van mijne ongelukkige *gemeente worden? Het is den koningsgezinden* bekend, dat, eene *maand geleden*, de Carguancuangers den rijken en adellijken pastoor van San-Carlos dwongen uit de stad te vlugten, en mij eenen armen en nederigen Benedictijner in zijne plaats aanstelden; CARRATALA's wraak zal hen deswege treffen." En toen de oude man de handen hopeloos zamensloeg, brak een diepe zucht uit den boezem van ISIDRO.

» CARRATALA mag misschien slechts eenige uren marsch van hier zijn," zeide OSORIA, die alles gehoord had; » zeker echter, eerwaarde vader, hebben wij vóór morgen vroeg niets te vreezen; en, alvorens de dag aanbreekt, kan er ons hulp komen. Eene afdeeling der troepen van *Madre Patria* is te Xanxa."

» Juist; en daarin ligt mijne eenige hoop," stamelde de eerwaardige priester. » Ware eens het alarm aan de buitenposten te Moya gegeven, zoo zou nog alles goed kunnen afloopen."

» Maar de wegen zijn bezet met *montoneros*," riep ISIDRO, » wie zal zich met zulk eene gevaarlijke boodschap belasten?"

» Ik," hernam de oude man, op vasten toon. » Kom ik er bij om, zoo laat ik geene weduw na noch weezen, die mijne vermetelheid betreuren Mijn leven behoort aan mijn land, hetwelk mij onderhield, — aan mijne gemeente, die mij beminde." . . .

» Dat kan niet zijn, onderbrak ISIDRO, *ik* wil gaan.

[illegible] *deze?* zeide de grijsaard, zijne gerimpelde hand naar OSORIA en [illegible] Wat deden zij, dat gij hen zoudt verlaten? En wat zou [illegible] hulpeloos, in de handen der moordadige roovers van CARRATALA [illegible]

Eene kille huivering was [illegible] des kosters, want hij kende de teedere genade der koningsgezinde troepen.

» Laat ons de kostbare oogenblikken niet verliezen, — hervatte haastig de priester — maar luister. Mogten de Spanjaarden Carguancuanga bereiken alvorens er hulp van Xanxa in aantogt is, zoo schiet u niets over dan onderwerping. Maar ik zou gaarne onze kerk voor heiligschennis behoeden. Aan u, mijn goede ISIDRO, liever dan aan den alcalde die oud en vreesachtig is, vertrouw ik derhalve de sleutels van San-Carlos, en ik druk u op het hart, dezelve geen minuut eerder over te geven dan volstrekt noodig is voor het behoud der stad. Wees sterk ISIDRO, wees wijs, en de zegen des hemels ruste op uwe dienst!"

Nogmaals poogde ISIDRO den grijsaard van zijn waagstuk terug te houden, doch te vergeefs. Alleenlijk bewilligde hij, dat de koster hem tot de grenspaal der stad vergezelde, ten einde zijne laatste voorschriften te vernemen.

» Arme kleinen! — arme onnoozelen! mompelde de goede priester, toen zij de laatste hut der voorstad, waar een aantal vrolijke kinderen speelden, waren voorbijgegaan, en niets meer voor hen lag dan de open vlakte, waarop de avond reeds zijne schaduwen wierp. » Mogen uwe harten even vrij van vrees zijn, morgen op dit uur, en gij en ik, ISIDRO, nogmaals de handen ineenslaan!" Daarop van zijnen muilezel voorwaarts leunende, drukte hij zijnen begeleider levendig de hand. » Vergeet het niet," zeide hij op een plegtigen toon, » tenzij gij de brandtoortsen tegen de muren van San-Carlos ziet opheffen, gelast ik u, bij uw toekomstig heil, geef de sleutels niet over."

ISIDRO keerde naar de stad terug. » Eene beschermende hand is met hem; — dacht hij op weg — De bloeddorstigste guerilla zou de zilveren haren van vader JOSÉ ontzien. Maar voor *ons* — voor Carguancuanga — voor Peru, helaas! wat hoop?"

Een licht brandde reeds binnen, toen hij zijne deur opende, en de eerste blik toonde hem dat de huishoudelijke hand der vrouw en moeder, gedurende zijne afwezigheid, niet werkeloos gebleven was, — de overblijfselen van den maaltijd waren weggeruimd, de kleinen [illegible] oudste zaten nevens elkander, hand in hand, met nedergeslagen oogen te luisteren naar de vermaningen hunner moeder. Jong als zij waren, was het geheim van des ouden priesters onderneming veilig bij hen, want die teedere stem had hen geheimhouding aanbevolen. Geene verdere gedachte van feestdag — van genoegen — voor JUAN en zijne zuster; de avond was dáár, en hunne ouders in gevaar en kommer. Nog eenige minuten, en ook die twee waren te rust gelegd, na den zegen des hemels op hunnen slaap te hebben afgebeden.

En nu was alles stil en treurig onder het dak van den koster. Maar OSORIA, in stede van, als naar gewoonte, zich aan het spinnewiel te zetten totdat de kinderen rustig waren ingeslapen, zat met gevouwen handen naast de tafel, de oogen gevestigd op de sleutels, de lippen zamengedrukt, totdat ISIDRO, die, na onrustig op en neer te hebben gewandeld, plotseling nevens haar staan bleef, den arm om haar midden sloeg en haar hoofd aan zijne borst legde. Geen woord kwam van hunne lippen — hunne teederheid was te treurig en te innig voor ontboezeming.

» Naauwelijks zes en twintig jaren zijn er over dit goede en dierbare hoofd voorbij gegaan," zeide ISIDRO eindelijk, na eenen langen kus te [illegible], dat koud en bleek op zijnen schouder rustte; naauwelijks [illegible] zijn er reeds sporen van zilver onder zijne ravenlokken, reeds [illegible] ingezonken door arbeid en zorg. Vrouw! gij hebt veel geleden — [illegible] met behoefte, met vermoeidheid, met moederlijke zorgen. Weinige waren uwe uren van zonneschijn, mijne OSORIA — vele uwe dagen van storm, zelfs toen ik bij u was, om te troosten en te ondersteunen; en nu, hoe zal het met u wezen voortaan, hoe zal het wezen met u, en hoe met hen, indien gij alléén het hoofd moet bieden aan de rampen der wereld!"

« Neen!" stamelde de vrouw, zich krampachtig klemmende aan zijnen arm; » God is barmhartig; het zal zoo niet zijn, het kan zoo niet zijn; er zal ons hulp geworden. Deze onschuldige kinderen zullen voor ons pleiten bij den Vader daarboven. ISIDRO; wees beter gemoed!"

» Ik *ben* welgemoed," hervatte de koster, terwijl hij haar nog inniger aan zijn hart drukte, » want ik voel dat gij sterk zijt tegen het ongeluk, sterk in moed — sterk in deugd; en daarom zal het mij gemakkelijk zijn te sterven. Want sterven, OSORIA, zal ik — omkomen, ik zeg het u, moet ik en zal ik! Ik heb maningen gehad; voorteekenen zijn mij gegeven. Wij zien elkander niet lang meer, OSORIA."

OSORIA verzwolg hare tranen. Haastig greep zij het licht en leidde hem naar de gelukkige kleine slapers. In een bed lagen, gestrengeld in elkanders armen, drie aanvallige meisjes, wier donkere krullen vermengd, op de peluw een tafereel boden waardig MURILLO's penseel. Nagst hen was de rustplaats van JUANITA, in wier beschermenden arm de zuigeling nestelde.

» Beschouw hen," riep de gelukkige moeder. » Wat lachjes op hunne lippen! Wat gelukkige vrede op hunne trekken! de engelen Gods zijn met hen in hunne rust. [illegible]

[illegible] dat hij niet geven kan, om bescherming, die buiten zijne magt ligt?" hernam de koster, wiens gedachten verbitterd waren door zijne weerzinnige bezigheden, en de vrees van de hulpelooze kleinen vaderloos aan de wederwaardigheden der wereld prijs te geven.

» Wees niet zoo bezorgd voor de zaken dezer wereld!" stamelde OSORIA. » De God der Christenen, ISIDRO, heeft zijnen eigen tijd en wijze om zijne talen weldaden te bewijzen. De *onze* kunnen op handen zijn, indien al *niet op aarde*, dan in een beter oord. Er is eene wereld elders — eene wereld van vergoeding — waar de armen worden verhoogd en de vermoeiden rust vinden. Wees geduldig, man; laat ons knielen en bidden om geduld"

En de koster en zijne vrouw knielden neder, zijde aan zijde, digt bij de slaapstede hunner kinderen, en baden en werden getroost.

(*Vervolg en slot hierna*)

Te Arnhem bij C. A. THIEME, Boekdrukker.